

melens Straf; derfor begynde de at gaar i Procession omkring den hellige Gravs Kapel, og bestandigt hurtigere og hurtigere, saa at de tilfids løbe alt hvad de kunne, holde deres Kjorter i Veiret og uafslægt raabe: Herre, forbarm Dig! Naar Mæssen er rigtig tørt, springe Nogle op og lægge sig, saa lange som de ere, paa Hovederne af de Andre, indtil Mængden spredes lidt, da de saa igjen komme til Forben. Andre lade sig bære paa Skuldrene, for at være Himmelen nærmere. Endelig kommer det vigtige Diebst, da Lyset viser sig og bliver holdt ud igennem en Abning i Gravkapellet; at de foregaaende Anstrængelser ikke have ubemattet Folk, sees tydeligt nok; thi nu bliver Uroen om muligt endnu større; Alle trænge sig hen til Kapellet, for at tænde deres Kjorter ved det himmelske Lys, thi hvem det lykkes, er det allerfæligste Menneſte, der aldrig kan blive forbrændt; men de fleste maae dog nøies med at faae deres Kjorter tændte paa anden Haand. Alle disse Lys i denne rødsomme Trængsel forarsage naturligtviis, at snart Skægget, snart Haaret blive affødvne og at der ogsaa ofte gaaer Ild i Klæderne. De fleste Pilegrimme forlade Jerusalem samme Aften, Næsten Morgenen efter. Indtil 1847 gik aldrig Paaskefesten af uden de frygteligste Slagsmaal mellem Pilegrimmene; men efter den Tid er Kirken hele den stille Uge besat med tyrkisk Militair, som dog under Paaskefesten den 26de April 1856 ikke kunde forhindre, at der opstod et blodigt Slagsmaal, uagtet Palschaen med mange Officerer og alle Consulerne vare tilstede. En Gjentagelse af denne Scene fandt Sted i Jaffa før Pilegrimmens Indfaldning. En Dauff, som bivaandede Paaskefesten i Gravkirken iaar, og blandt Andet ogsaa hørte de 7 Prædikener i 7 forskjellige Sprog, som holdes Langfredag, meddelede os, at han fandt Alt temmelig fredeligt, om end ikke hynderlig opbyggeligt.

Af de to Afbildninger fremstiller den ene det Muroværk, der bærer den store Kuppel og hvor Indgangen til den egentlige Gravkirke findes; tilhørende sees det Taarn, hvor den tyrkiske Vagt opholder sig. Den Anden giver en Forestilling om hele Kirken, for en Deel skjult af Huse. Til Venstre sees via dolorosa, den Bei, Herren vandrede til Golgatha.

Kongens Fødselsdag.

Tycho Brahe troede, som Gud og Hvermand veed, paa uhyggelige Dage, paa hvilke et Arbejde aldrig lykkes; og denne Tro var der saare Mange, der deelte med ham, saa at Christian den Femtes Lov endogsaa, iblandt de mange andre Ting, den var saa leffindig at forbyde, uagtet den maatte indse, at den ikke kunde forbyde dem, fandt det passende at sætte en grusom Straf for Signen, Manen, Maalen og visse Dages Udvælgelse. Om det nu var Frygten for Freløshed eller den Omstændighed, at ogsaa Menneſtens store Lovbog, Bibelen, udtaler sig dadelnde om dette „Dagvælgere“, nok er det, Tycho-Brahebdagene ere gaaede af Mode og Ingen troer længere paa dem. Og saa jeg loe i lang Tid af den hæslige Overtro, at den ene Dag ikke skulde være ligesaa god som den anden, men saa var det, at jeg fik en ny Principal — jeg var nemlig dengang Postfuldmægtig — og med ham kom Troen.

Ude i Smaabyerne, der veed man meget bedre Bæst med sin Næstes Anliggender, end med sine egne, og dette forekommer mig at være saare uegennyttigt og roesværdigt, tilmed, da man aldrig er egenkærlig nok til at beholde for sig selv, hvad man veed, men sætter sin Glæde i at meddele Frænder og Venner Alting. Paa den Maade gik det da til, at jeg, saasnart jeg var kommen til — frog, hørte, at Postmesteren var gaaet en dum Mand og en forsængelig Mand, to Ting, som jeg er vis paa, at han selv ikke havde den ringeste Forestilling om. Men det, som kommer Tycho-Brahebdagene ved, og som jeg ogsaa hørte her, det var, at den fjettede October var en farlig Dag for Postmesteren; paa den Dag var han altid syg og paa den Dag forandledes hans ellers glade Humør til Galde, og saa var han i otte Dage ikke sig selv. Det var da en underlig Maade at pttre sin Glæde over Kongens Fødselsdag paa, tænkte jeg, men lad os see, naar Dagen kommer, hvad der kan være iveien!

Jeg havde tiltraadt til første September, og der var altsaa ikke langt frem til den famøse Sjette. Embedet var mageligt nok — to Dagposter lige i Middagsstunden, og ingen gjennemgaaende Poster, som skulde expederes strax. Postmesteren var en trivelig lille Mand, med et smilende, rundt Ansigt og en lille Næse, som han bar med megen Værdighed; han holdt meget af en lille Pasjar, saa der var altid morsomt paa Contoiret, thi der kom alle Menneſter ind for at høre og bringe Nytt, og naar der var tomt, saa fik Postmesteren og jeg os gjerne en lille Dam, medens Postmesteren røg sin Pipe. Mesterinden var en rar Kone, om end noget mere stolt end behageligt er for en Fuldmægtig, og en heel Deel mere Kone i sit Huus, end behageligt er for Manden; uagtet Døttrene havde været giftfærdige i adskillige Aar, saa vare de dog ganske muntre, og Tiden gik fortræffeligt for mig, saa at jeg snart glemt den Sjette. Omfider kom Dagen og, ganske rigtigt, Postmesteren rystede paa Hænderne, saa jeg maatte kartere alle Brevene, hvad han ellers hjalp mig med — for dog at have lidt at bestille; han var ualmindelig rød i Ansigtet, snakkede i eet Væf om det gode Veir og vor gode Konge, og Cigaren smagte ham slet ikke. Det var klart, der var Noget iveien, og det blev især tydeligt, da Posten kom og han ikke nærrede den allermindste Interesse for

de tre Breve til „den smaa Mille Jansen“, Apothekerens Datter, hvis vidtløftige Correspondence han ellers fulgte med levende Opmærksomhed, da han havde hende svært mistænkt for at være halvveis forlovet med ham — Lieutenanten i Korsør. Derimod greb han meget ivrigt efter Aviserne, men kastede Berlingske igjen med et Sut: „den kommer jo først imorgen!“

Den næste Dag gik det ligedan; Aviserne kom, han fik strax fat i Berlingske, løb den igennem og sukkede: „Intet! Hvad mon dog Kongen tænker paa!“ Og saa gik han iseng. — Hvad Fanden seiler dog Postmesteren, tænkte jeg, han, som ellers er den loyaleste af alle loyale Underkættter, han laſter Kongen, Dagen efter hans allerhøieste Fødselsdag? Det var mig en fuldkommen Gaade.

Det næste Aar gik det akkurat paa samme Maade. Hvad mon Aviserne bringe imorgen, lille Jansen? spurgte han mig paa Kongens Fødselsdag, og den næste Dag havde jeg aldrig saasnart faaet Postkassen aabnet og Pakkerne op, før han greb Avisen, og med en huul Stønnen sank ned i sin Kænestol. Endelig — endelig! skønnede han, medens Svøden perlede paa hans Pande, men saa kastede han igjen Avisen og løb ud af Stuen med et sønderknuust: Endnu ikke! Der laae det uhyggelige Blad, Narfagen til hans Harm; jeg ligede i det, og saae en lang, lang Række af de kongelige Raabesbeviisninger, og nu gik der et Lys op for mig: man behøvede visstnok ikke mere Forstand end en ordinair Postfuldmægtig har for at see, hvad der seilede Manden — Rangfyge, den gamle sørgelige Stræben efter at faae Ret til at gaar paa høire Side af sine Medmenneſter og af sit eget bedre Jeg! Denne Gang var hans Sygdom alvorligere, thi to andre Postmestere vare blevne „uvirkelige Kammeraadere“, og vor egen uhyggelige Byfoged var, Gud maa vide ved hvilken Feiltagelse, bleven Ridder; det var mere end min arme Principale kunde bære! — Omfider kom han paa Contoiret igjen, bleg, men fattet; det havde virkelig taget paa ham, han var bleven nervøs, og skælvede, naar han hørte en Titel. En Dag var han meget bevæget, og gjentog i eet Væf for sig selv: Min stakkels Kone! Min stakkels Kone! — Den stakkels Frue, Postmester? gjentog jeg forundret — jeg vilde hellere have beklaget ham selv, som havde saadan en hoas Kone. Ja, min stakkels Kone og mine uhyggelige Pigeboer! Være vi nu ikke igaar Aftes hos Amtsforsvæltens, og kunde have hørt det saa godt, naar jeg bare ikke den hele Aften havde hørt dette forbrændte „Postmester“ og „Frue“, medens det rundt om os vrimlede af Cancelli- og Justitsraadere. Min Kone gaar jo bestæmmet i sin Grav, naar hun skal gaar i den som Postmesterens, medens alle de andre ere i Rangen. Og mine arme Pigeboer, hvad skal der blive af dem? Maa man ikke troe, at deres Fader har været en Tyv og en Kjeltring, siden Naadens Sol aldrig skinner paa ham? Den første December har jeg været Embedsmand i 25 Aar, lille Jansen, kunde De ikke faae det paa en sin Maade i Avisen, saa — saa, saa at Byen fik at vide, hvilken betydningfuld Dag det er for mig? Mere sagde han dog ikke, men jeg loe indvortes og fort efter meddelede vor Avis, at vor fortjente Postmester stod i Begreb med at fejre sit Embedsjubileum.

Byen gav et Glæde den første December; og Dagen før hvidfede Postmesteren til mig, efterat have læst sine Breve: Jeg troer, jeg bliver indskillet til Noget, lille Jansen, min Broder skriver, at han har talt med Amtmanden og han har berørt min lange, tro Tjeneste. Hvad mener De, „Kammeraad Christian Jansen“, maaſtee „Justitsraad Christian Jansen“, eller maaſtee et lille Ridderfors, hvad, lille Jansen? Og han var sjeleglad, den stakkels Mand. Da han den næste Middag gik med mig op til Postgaarden, hvor Dagen skulde høitideligt holdes, sagde han endnu: et rødt Vaand paa saadan en blaa Uniform vilde klæde godt; men Titelen er dog bedre, den har man mere stadig Glæde af! Selvfølgelig var meget sioligt, kun „den hæderkronede Jubilar“ sad som paa Naale; og da Byfogden, som baade var Naad og Ridder, reiste sig og klingebe med sit Glas, blev han ganske bleg og stammede halvhøit: Jeg vidste det! Jeg vidste det! — Men det var blot Postmesterens Smaal, der blev ubragt, der var ingen Tale om Kammeraad, end sige om Justitsraad, og der var ingen rød Væf med den ventede Maade i. Det var en drøi Dag for Postmesteren, og naar der den næste Dag stod i Bladet, at „Narrens Taarer vadede Hærsjæftens surede Kind“, saa troer jeg nok, jeg tør holde Noget paa, at Debacturen tog feil af hans Følelser.

To Aar gik hen, roligt og uforandret som altid, altid med Uregelse og Sygdom efter Kongens Fødselsdag; men i disse to Aar blev min Principal meget forandret; hans gode Humør forsvandt og afløstes af Birrelighed og Utilfredshed, og nu skulde han ikke længere sine Sorger, nei, han erklærede høit og lydeligt — at sige til mig — at kunde han blot blive Kammeraad, blot virkelig Kammeraad, blot i syvende Klasse Nr. 2, da gik han gjerne ind til sin Herres Glæde. Men nu var alt Gaad ude, han var forbigaaet saa mange Gange, og han havde begyndt planmæssigt at dadle Regjeringen — den Regjering, som allerede lod Ewald og Wiedewelt fulde ihjel, og som endnu ligesaalidt forstod at belønne den sande Fortjeneste!

Den fjettede October vendte tilbage; hans aarlige Sygdom var nu næsten forbi, han havde opgivet Haabet om den jordiske Lykke. Af gammel Vane greb han endnu Avisen; jo, der var Udnyttelser i Mæsse; en foreløbig Forhandelse over Ministeriet lettede hans Hjerte; men neppe havde han læst i to Minutter, før han foer op: Jansen, Jansen, kald paa min

Kone, Kammeraad, Kammeraad, der er dog en Gud i Himlen! Og han vidste neppe paa hvad Veien han vilde staae af Glæde, han dansede om paa Gulvet og foer saa ind i Stuen med Avisen i Haanden; jeg aabnede Brevpakken: der laae det, det lykkelige store Brev med det æroerlige Vorfægl og Udfkriften til Os Elffelige, Væble og Velbyrdige Vor Kammeraad Hans Morten Christensen! Jeg bankede paa Døren og traadte sagte ind; der sad Kammeraad med Fruens Haand i sin, medens begge Døttrene saae op til ham og glædede sig i barnlig Stoltthed over deres for-tjente Fader; det var et yndigt Tablean. Kammeraadens faae ud, som om han kunde være død af Glæde! Og da jeg nu overleverede ham det store Brev, og han læste Udfkriften, læste den to Gange og omhyggeligt klippede Seglet op og læste Brevet høit, læste om hvorledes Kongen i landsfaderlig Maade havde seet med Velbehag til hans Virksomhed og nu opfordrede ham til at leve, som sig en tro, oprigtig og ærefærdig Kammeraad egner og vel anstaaer, da opløstes hans Smil i Graad og han sank overvæltet ned i Sophaen. Og da jeg spurgte, om „Kammeraadinden“ befalede, at jeg skulde bringe de andre Breve ind, da opløstes ogsaa hendes Smil i en selvsplønde Stoltthed, og hun svarede rødmende: Nei Tak, Jansen, lad os først komme lidt i Ro, Kammeraad er saa bevæget!

Inden fem Minutter vare gaaede, vandrede Budstabet om den ventede Maade op ad Gaden med Postbudet, og inden een Time vidste hele — frog, at nu var Kongens Fødselsdag ikke mere nogen Tycho-Brahebdag paa Posthuset. Om Aftenen indfandt hele Byen — det vil da sige hele Embedsstanden — sig, med Unbtagselse af Tolbcontrolløren, som havde gaaet i en lignende Spænding, men som endnu ikke var lykkelig-gjort, for at gratulere. Og der blev hentet Champagne oppe paa Postgaarden, og Byfogden talte om Kongens Maade og om den fortjente Borger, der en Prydelse for sin Stand, og om Fortjenestens Belønning og det evige Liv, hvor vi skulde søge Lønnen for alle vore uopfyldte Forhaabninger; og da han endelig hævdede sit Glas, og troede, at han med Sandhed kunde sige, at aldrig var nogen Straale fra den kongelige Naades Sol falden i bedre Jord end denne, saa lod der en stille Bifaldsmumlun igennem Stuen, og den nye Kammeraad raabte sit Hurra for Kongen med en Varme, som aldrig før. — I et Hjørne af Stuen stod Apotheker Jansen, en sliik og dygtig Mand, som Alle holdt af; og Kammeraadens gik hen til ham og sagde: Jansen, lad os drikke et Glas sammen! Jeg er jo rigtignok bleven Kammeraad, men Forholdet imellem os bliver naturligtviis uforandret!

Gud veed, om Kongen gjør sig nogen Tanke om, hvor megen Glæde og hvor megen Sorg hans Fødselsdag bringer med sig til alle vore smaa Byer?

Ch. G.

Hvordan Menneſket voer.

Af Rudolph Virchow, oversat efter „D. Auerbachs Volkskalender“ for 1861.

„Den menneſkelige Aands Omvæltninger foregaae langsomt, ligesom Omvæltningerne i Folkens Liv. De ligne Vegetationens Phænomen, som bringer Planten til at voere, uden at Diet er i Stand til at bemærke dens Væxt, medens den gaar for sig.“

Med disse Ord begynder Lamartine sin Historie af Revolutionen i 1848, og hvor meget der end lader sig indvende derimod, falde disse Ord mig stedse paany ind, fordi de levende tilbagefalde det Indtryk, som de gjorde paa mig, da jeg første Gang tog Vogen i Haanden. Det var paa en lummer Sommerdag i Unaadens Aar 1849, da Reactionen allerede bevægede sig frem med opløstet Hoved, da allerede mangen brav Mand havde maattet flygte, og jeg ogsaa var fordrøvet fra et Huus, som længe havde været mit Hjem. Mit nye bestedne Vindue gik ud til en Have, hvor hvidstammede Birke drømmende gav deres lange Loffer til Pris for Luftens taule Kjærtegn, og jeg saae Intet af den Færd eller de Lidelser, som bevægede Menneſkene, der paa en saa ubehagelig Maade vare blevne vækkede af Drømmens Tid og ikke kunde komme til No. Thi paa deres Forhaabningers hurtigt vakte Foraar var der fulgt en heed Sommer; da Blodet var kommet i Bevægelse lige til Hjertets Inderside, var der indfaldet en slem Frost, og nu, da hele Naturen udbullede sig til ny Frugt, skulde kun Menneſkene indhulle deres Kængel i Sarnets Vinterklædning?

Folkelivet har vel sine Aarstider; men det har et andet Aar, end det, som gielber for Planterne. Hverken Sol eller Maane ere Maalestof for det; hverken Varme eller Fugtighed bestemme dets Omkiftelse. Gremene paa dette Træ ere Menneſtebørnens Slægter. Een vozer op efter Anden, udfolder sin Virksomhed og uddør atter, Een uden rigtig Blomst og Frugt, en Anden kraftigere, efterat have ubsaact rigeligt Frø. Hvor langvarigt er ikke dette for Ungdommens fremadstræbende Utaalmobighed, hvor kort for Alderdommens — for Historiens tilbagekættende Die!

I Træer, I søle det ikke, efterat Dryaderne ere vegne bort fra Eder. Endnu stedse trænger Saften ved den første Foraarsvarme op i Eders Stammer; en utaalmodig Knop bryder vel for tidligt frem i Sollyset fra den haarde Bark, for at falde som et Bytte for en paafølgende Nattefrost; men I søle det ikke: kun Menneſtets Die bevogter den spæde Knop, kun hans Sind bedroves over den stakkels Døde. Thi, om han end ikke hver Gang tilstaaer det for sig selv, gjennem-